

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۱۹/۰۴/۰۸

دوکتور نوراحمد خالدی

میرویس خان و " افسانه شاهزاده پاریسی "

به مناسبت سه صد و دهمین سالروز قیام میرویس خان در قندهار! تعدادی دانسته از روی فتنه انگیزی و یا نا دانسته از روی غفلت میرویس خان را تاتار بخارایی قلمداد میکنند تا به تعبیر خودشان نقش حماسی میرویس خان هوتکی در تاریخ افغانستان را کمرنگ کنند. یکی دو آدم فتنه گر ضد قوم پشتون این قصه را تبلیغ میکنند. از یک طرف پشتونها را قبیلوی میگویند بعد یادشان می رود که یک فرد قبیلوی پشتون تا چند نسل شجره خود را میداند. هیچ آدم غیر پشتون نمیتواند به دروغ خود را پشتون قلمداد کند و رییس قبیله هم شود بخصوص شخص معروفی که از فامیل امرای بخارایی بوده باشد . "شهباز پاریسی" نام قهرمان یک کتاب داستانی و تخیلی بنام "کرومویل پاریسی" نوشته یک افسر سویدنی بی نام است که هم عصر میرویس خان بوده در سال ۱۷۲۴م در لندن چاپ شده است. این کتاب را عبدالعلزاد، ایران پرست مشهور و سردسته قلم بدستان پشتون ستیز و ضد افغانستان در سال ۲۰۱۲ به دری ترجمه شده است .

نویسنده کتاب در مقدمه مینویسد که به قسطنطنیه سفر کرده بود و در ارز روم ترکیه توسط رهنان داغستانی و تاتار گرفتار شده و به قسم تحفه به شهباز پاریسی که همان باقر پادشاه قندهار و پدر میرویس خان است به قندهار ارسال شده است. این شهباز پاریسی به اساس داستان کتاب پسر یکی از امرای امیر بخارایی بوده که سرزمین خود را از دست داده و به بلخ فراری بود. بر اساس این داستان تخیلی پدر بخارایی میرویس (باقر یا شهباز پاریسی) شهر قندهار را بعد از یک جنگ از پاریسیان میگیرد و پادشاه قندهار میشود و بعدا میرویس در سال ۱۶۸۷م تولد میشود و بعد از فوت پدر زمام امور قندهار را بدست میگیرد و میرویس در سال ۱۷۲۲م شهر اصفهان را تسخیر میکند. در حالیکه میرویس خان در سال ۱۷۱۵م در قندهار چشم از جهان پوشیده بود. در این کتاب اسمی از گرگین بیگلربیگی (والی) صفوی گرفته نشده است.

در این کتاب حوادث حقیقی تاریخی با چهره ها و افسانه های تخیلی نویسنده مخلوط شده و مانند سناریوی یک داستان خیالی فلمی به خواننده عرضه شده است. اگر کسی به استناد به این کتاب به اصلیت قومی میرویس خان شک کند در حقیقت ناآگاهی مطلق خود را از تاریخ نمایش میدهد!

پایان

د پانو شمیره: له ۱ تر ۱

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټينګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنی د لیکنیزې بنې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرلو مخکې په خیر و لولئ